

Briselē, 29.4.2020.
COM(2020) 177 final

2020/0067 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko Regulu (ES) 2017/352 groza, lai sakarā ar Covid-19 uzliesmojumu ļautu pārvaldes iestādēm vai kompetentajām iestādēm nodrošināt elastību attiecībā uz ostas infrastruktūras lietošanas maksu iekasēšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. februāra Regula (ES) 2017/352¹ (turpmāk "Regula (ES) 2017/352") izveido ostas pakalpojumu sniegšanas sistēmu un kopīgos noteikumus par ostu finanšu pārredzamību. Tās 13. pants prasa dalībvalstīm nodrošināt, ka tiek iekasēta ostas infrastruktūras lietošanas maksa.

Covid-19 uzliesmojums nopietni ietekmē jūras transportu un operatoru finansiālo ilgtspēju. Tāpēc šādos ārkārtas apstākļos kuģu operatoriem var palīdzēt ostas infrastruktūras lietošanas maksu iekasēšanas apturēšana vai atlikšana.

Regulas (ES) 2017/352 13. panta 1. punkts prasa dalībvalstīm nodrošināt, lai tiktu iekasēta ostas infrastruktūras lietošanas maksa.

Regulas (ES) 2017/352 2. panta 9. punktā ostas infrastruktūras lietošanas maksa ir definēta kā *"maksa, ko iekasē, lai sniegtu tiešu vai netiešu labumu ostas pārvaldes iestādei vai kompetentajai iestādei, par infrastruktūras, iekārtu un pakalpojumu izmantošanu, tostarp par attiecīgās ostas ūdens pievadceļu izmantošanu, kā arī par piekļuvi pasažieru apkalpošanai un kravu apstrādei, bet tā neietver samaksu par zemes nomu un līdzvērtīgas maksas"*.

Ostas infrastruktūras lietošanas maksu ostas pārvaldes iestāde vai kompetentā iestāde iekasē no ostas lietotājiem, t. i., kuģu īpašniekiem vai operatoriem.

Regulas (ES) 2017/352 13. panta 4. punkts paredz, ka ostas infrastruktūras lietošanas maksas dažām lietotāju kategorijām var atšķirties, taču tas neļauj ostas pārvaldes iestādei vai kompetentajai iestādei visiem ostas lietotājiem atcelt, apturēt, samazināt vai atlikt ostas infrastruktūras lietošanas maksu maksājumu.

Jaunais pārejas noteikums dos dalībvalstīm iespēju atļaut ostas pārvaldes iestādēm vai kompetentajām iestādēm pieņemt lēmumu par to, vai

- atcelt (nepieprasīt maksājumu vispār) vai
- apturēt (uz noteiktu laiku iesaldēt maksājumu), vai
- samazināt, vai
- atlikt (pieprasīt maksājumu vēlāk) ostas infrastruktūras lietošanas maksu maksājumu.

Nav zināms, cik ilgi Covid-19 uzliesmojums ietekmēs jūras transporta nozari, tāpēc, lai šai nozarei nodrošinātu pietiekamu elastību, jauno pārejas noteikumu piemēros ostas infrastruktūras lietošanas maksām, kas iekasējamās par laikposmu no 2020. gada 1. marta līdz 2020. gada 31. decembrim.

Regulas (ES) 2017/352 13. panta 5. punkts nosaka: "Ostas pārvaldes iestāde vai kompetentā iestāde nodrošina, lai ostas infrastruktūras lietotāji tiktu informēti par visām izmaiņām ostas infrastruktūras lietošanas maksu būtībā vai apmērā vismaz divus mēnešus pirms dienas, kad minētās izmaiņas stājas spēkā."

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/352 (2017. gada 15. februāris), ar ko izveido ostas pakalpojumu sniegšanas sistēmu un kopīgos noteikumus par ostu finanšu pārredzamību (OV L 57, 3.3.2017., 1. lpp.).

Ārkārtas apstākļos, tādos kā pašreizējā koronavīrusa krīze, būtu jāatceļ prasība [par visām izmaiņām ostas infrastruktūras lietošanas maksu būtībā vai apmērā] informēt “vismaz divus mēnešus” iepriekš. Tāpēc ierosinātais grozījums dod ostas pārvaldes iestādēm vai kompetentajām iestādēm iespēju ārkārtas apstākļos atkāpties no minētā vismaz divu mēnešu termiņa un prasīto informāciju sniegt īsākā termiņā, kas jānosaka ostas pārvaldes iestādei vai kompetentajai iestādei.

- **Saskanība ar esošajiem rīcībpolitikas noteikumiem konkrētajā rīcībpolitikas jomā**

Regula (ES) 2017/352 neparedz ostām iespēju ārkārtas apstākļos, tādos kā Covid-19 uzliesmojuma seku radītie apstākļi, atcelt, apturēt, samazināt vai atlikt ostas infrastruktūras lietošanas maksas. Tāpēc, lai dotu iespēju mazināt pašreizējās krīzes sekas un nodrošinātu juridisko noteiktību dalībvalstīm, to kompetentajām iestādēm un privātpersonām, minētā regula būtu jāgroza.

- **Saskanība ar citām Savienības rīcībpolitikām**

Jūras transporta efektīva darbība ir atkarīga no kuģu operatoru ekonomiskā snieguma. Pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma negatīvās ekonomiskās sekas ietekmēs kuģu operatoru finansiālo stabilitāti un radīs nopietnu nelabvēlīgu ietekmi uz transporta sistēmu un ekonomiku kopumā. Regulas (ES) 2017/352 grozījums, kas ļauj dalībvalstīm nodrošināt ostas pārvaldes iestādēm vai kompetentajām iestādēm rīcības brīvību lemt par ostas infrastruktūras lietošanas maksu maksājumu atcelšanu, apturēšanu, samazināšanu vai atlikšanu, var palīdzēt risināt šo problēmu. Dalībvalstīm būs jānodrošina pieņemto pasākumu atbilstība valsts atbalsta noteikumiem.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šīs iniciatīvas pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 100. panta 2. punkts. Minētais noteikums ļauj pieņemt visus attiecīgos noteikumus jūras transporta jomā un jau ir bijis par pamatu Regulas (ES) 2017/352 pieņemšanai.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Dalībvalstis nevar pilnībā sasniegt priekšlikuma mērķus turpmāk minēto iemeslu dēļ. Regula (ES) 2017/352 šeit aplūkoto iemeslu dēļ neļauj dalībvalstīm atļaut ostām atcelt, apturēt, samazināt vai atlikt ostas infrastruktūras lietošanas maksas. Šo mērķi var sasniegt tikai ar regulas grozījumiem.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums ir ierobežots laikā un paredz vienīgi tādus pasākumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķi – Regulas (ES) 2017/352 darbības nolūkos mazināt pašreizējā Covid-19 uzliesmojuma ietekmi. Tāpēc ierosinātais pasākums ir samērīgs.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Tā kā ar tiesību aktu groza Regulu (ES) 2017/352, atbilstīgais juridiskais instruments ir regula.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Šis ir steidzams pasākums, kura pamatā ir pēkšņais un neparedzētais Covid-19 uzliesmojums. Tāpēc uz šo pasākumu neattiecas normatīvās atbilstības programma un *ex post* izvērtējums nav veikts.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Ņemot vērā jautājuma steidzamību, apspriešanās ar ieinteresētajām personām nav veikta. Tomēr dažu dalībvalstu iestādes un ostas jau ir paziņojušas par pasākumiem, kas ir līdzīgi šeit paredzētajiem.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Kā paskaidrots iepriekš, steidzamības dēļ ekspertu atzinumu pieprasīšana nebija iespējama.

- **Ietekmes novērtējums**

Ņemot vērā jautājuma steidzamību, ietekmes novērtējumu nebija iespējams veikt.

- **Pamattiesības**

Neattiecas.

4. **IETEKME UZ BUDŽETU**

Neattiecas.

5. **CITI ELEMENTI**

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Pasākums neietver īpašu uzraudzīšanas vai ziņošanas kārtību. Tomēr, lai saskaņā ar Regulas (ES) 2017/352 20. pantu līdz 2023. gada 24. martam sagatavotu Eiropas Parlamentam un Padomei adresēto ziņojumu par regulas darbību un ietekmi, dalībvalstīm tiks prasīts ziņot par pasākumu izmantošanu.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Regulas (ES) 2017/352 21. pantam pievieno jaunu 3. punktu. Jaunais noteikums paredz iespēju dalībvalstīm neatkarīgi no 13. panta 1. punkta noteikumiem atļaut ostas pārvaldes iestādēm vai kompetentajām iestādēm atcelt, apturēt, samazināt vai atlikt ostas infrastruktūras lietošanas maksu maksājumu par laikposmu no 2020. gada 1. marta līdz 2020. gada 31. decembrim. Ostas infrastruktūras lietošanas maksas atcelšana, apturēšana, samazināšana vai atlikšana visiem ostas lietotājiem, no kuriem iekasējamas ostas infrastruktūras lietošanas maksas, nosakāma pārredzamā, objektīvā un nediskriminējošā veidā. Jaunais noteikums arī dod ostas pārvaldes iestādēm vai kompetentajām iestādēm iespēju atkāpties no Regulas (ES) 2017/352 13. panta 5. punktā noteiktās prasības par informēšanu “vismaz divus mēnešus” iepriekš.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko Regulu (ES) 2017/352 groza, lai sakarā ar Covid-19 uzliesmojumu ļautu pārvaldes iestādēm vai kompetentajām iestādēm nodrošināt elastību attiecībā uz ostas infrastruktūras lietošanas maksu iekasēšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 100. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu³,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Covid-19 uzliesmojums nopietni ietekmē jūras transportu. Uzliesmojuma radītā nopietnā ietekme uz jūras transportu un ostu infrastruktūru ir vērsusies plašumā kopš 2020. gada 1. marta, un paredzams, ka tā turpināsies visu 2020. gadu. Tāpēc ostas infrastruktūras lietošanas maksu atcelšana, apturēšana, samazināšana vai atlikšana varētu veicināt kuģu operatoru finansiālās darbības turpināšanu šajos ārkārtas apstākļos.
- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/352⁴ 13. panta 1. punkts prasa dalībvalstīm nodrošināt, ka ostas pārvaldes iestāde vai kompetentā iestāde iekasē ostas infrastruktūras lietošanas maksas. No šī maksu iekasēšanas pienākuma neatbrīvo pat ārkārtas apstākļos.
- (3) Ņemot vērā Covid-19 uzliesmojuma sekas, ir lietderīgi ļaut dalībvalstīm dot ostas pārvaldes iestādēm vai kompetentajām iestādēm iespēju atcelt, apturēt, samazināt vai atlikt ostas infrastruktūras lietošanas maksu maksājumu par laikposmu no 2020. gada 1. marta līdz 2020. gada 31. decembrim. Ostas infrastruktūras lietošanas maksu atcelšana, apturēšana, samazināšana vai atlikšana attiecībā uz visiem ostas lietotājiem, no kuriem iekasējamās ostas infrastruktūras lietošanas maksas, būtu jānosaka pārredzamā, objektīvā un nediskriminējošā veidā.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/352 (2017. gada 15. februāris), ar ko izveido ostas pakalpojumu sniegšanas sistēmu un kopīgos noteikumus par ostu finanšu pārredzamību (OV L 57, 3.3.2017., 1. lpp.).

- (4) Ņemot vērā steidzamību, ir lietderīgi ostas pārvaldes iestādēm vai kompetentajām iestādēm dot iespēju arī atkāpties no Regulas (ES) 2017/352 13. panta 5. punktā paredzētā pienākuma ostas infrastruktūras lietotājus par visām izmaiņām ostas infrastruktūras lietošanas maksu būtībā vai apmērā informēt vismaz divus mēnešus pirms dienas, kad minētās izmaiņas stājas spēkā.
- (5) Lai sasniegtu šīs regulas mērķi, ir jāpieņem Regulas (ES) 2017/352 grozījums, tāpēc, ņemot vērā Covid-19 uzliesmojuma radīto steidzamību, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (6) Ņemot vērā steidzamību, ko radījuši Covid-19 izraisītie ārkārtas apstākļi, kas pamato ierosinātos pasākumus, un, konkrētāk, nepieciešamību šādus pasākumus pieņemt ātri, lai uzturētu kuģu operatoru finansiālo darbību, ir lietderīgi paredzēt izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas minēts 4. pantā Protokolā Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Savienībā, kurš pievienots Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam.
- (7) Neparedzētais un pēkšņais Covid-19 uzliesmojums un attiecīgās likumdošanas procedūras, kas nepieciešamas attiecīgo pasākumu pieņemšanai, nav ļāvuši šādus pasākumus pieņemt laikus. Šā iemesla dēļ šīs regulas noteikumiem būtu jāattiecas arī uz maksām, kas iekasējamās par laikposmu pirms šīs regulas stāšanās spēkā. Ņemot vērā šo noteikumu būtību, šādas pieejas rezultātā nevajadzētu tikt pārkāptam attiecīgo personu tiesiskās palāvēības principam.
- (8) Steidzamības kārtā šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (ES) 2017/352 21. pantam pievieno šādu 3. punktu:

“3. Atkāpjoties no 13. panta 1. punkta, dalībvalstis var atļaut ostas pārvaldes iestādei vai kompetentajai iestādei neiekasēt, apturēt vai samazināt ostas infrastruktūras lietošanas maksu vai atlikt ostas infrastruktūras lietošanas maksas maksājumu par laikposmu no 2020. gada 1. marta līdz 2020. gada 31. decembrim. Ostas infrastruktūras lietošanas maksas atcelšanu, apturēšanu, samazināšanu vai atlikšanu visiem ostas lietotājiem, no kuriem iekasējamās ostas infrastruktūras lietošanas maksas, nosaka pārredzamā, objektīvā un nediskriminējošā veidā.

Ostas pārvaldes iestāde vai kompetentā iestāde nodrošina, lai ostas lietotāji un ostas lietotāju pārstāvji vai apvienības tiktu attiecīgi informēti. Divu mēnešu termiņu, kas minēts 13. panta 5. punktā, nepiemēro.”

2. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.
Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*